

VASTAANOTTAJA: Hausjärven seurakunnan kirkkoneuvosto

ASIA: Esimiehen lausunto ja vaikutustenarviointi koskien päätöstä § 23 (25.2.2026): Kiinteistötyöntekijän toimen täyttämättä jättäminen

Saate ja lausunnon peruste

Huoltomestarina sekä kiinteistö- ja hautausmaatoimen lähiesimiehenä esitän tämän lausunnon koskien kirkkoneuvoston päätöstä lakkauttaa eläköityvän työntekijän toimi ja järjestellä tehtävät uudelleen nykyisen tiimin kesken.

Toimin huoltomestarin roolissa tiimin kokonaistilanteen asiantuntijana. Katson velvollisuudekseni saattaa neuvoston tietoon ne operatiiviset, taloudelliset ja työturvallisuuteen liittyvät riskit, joita päätöksen täytäntöönpano aiheuttaisi.

Lausunto perustuu tekniseen kiinteistönhallintaan, hautausmaatoimen lakisääteisiin velvoitteisiin sekä työnantajan yleiseen huolehtimisvelvoitteeseen.

Päätöksessä mainittu tehtävien uudelleenjärjestely olemassa olevan henkilöstön kesken ei ole käytännön tasolla toteutettavissa vaarantamatta seurakunnan omaisuuden arvoa tai työntekijöiden jaksamista, seuraavien syiden takia:

Kiinteistöhuolto ja tekninen ylläpito

Päätös jättää kiinteistötyöntekijän toimi täyttämättä poistaisi tiimistä sen ainoan resurssin, jonka pääasiallinen tehtäväkenttä on rakennusten tekninen kunnossapito ja ennakoiva huolto. Muiden tiimin jäsenten (vahtimestari-suntio) tehtäväkuvat painottuvat tilaisuuksien järjestelyihin, siivoukseen ja asiakaspalveluun.

Tämän seurauksena kiinteistöhuollossa tunnistettaisiin seuraavat välittömät negatiiviset vaikutukset:

1. Ennakoivan huollon (LVI- ja talotekniikka) lakkaaminen

- Eläköityvän työntekijän keskeiseen työnkuvaan kuuluu talotekniikan (LVIA-, ääni-, valaistus- ja turvajärjestelmät) säännöllinen seuranta ja huolto sekä päivystäjänä toimiminen (kiinteistöjen LVI, murto- ja palohälytykset)
- Lakisääteinen palohälytyslaitteiden kuukausittainen toiminnantestaus.
- Kiinteistöjen kunnosta ja korjaustöistä sekä turvallisuudesta huolehtiminen, myös niiden ulko- ja viheralueiden osalta.
- Jos näitä tehtäviä ei hoideta sisäisenä jatkuvana työnä, seurauksena on muun muassa vikojen viivästynyt havaitseminen ja yleisen kiinteistöturvallisuuden heikkeneminen.

- Esimerkiksi ilmanvaihtokoneiden suodattimien vaihdot, lämmitysjärjestelmien seuranta ja pienet rakennustekniset korjaukset (maalaukset, listoitukset, rappaukset) jäisivät omana työnä tekemättä.

2. Korjausvelan kasvu

- Seurakunnan kiinteistöissä (esim. kappeli, virasto, Ryttylän kirkko) on jo nähtävissä selkeitä merkkejä muun muassa rappauksen irtoamisesta, maalipintojen halkeilemisesta ja sokkelivaurioista.
- Pienet, oikea-aikaiset huoltotoimenpiteet estävät näiden vaurioiden laajenemisen kalliiksi peruskorjauksiksi.
- Yhden työntekijän väheneminen johtaisi tilanteeseen, jossa seurakunta siirtyy tietoisesti "reaktiiviseen korjaamiseen", mikä kasvattaisi pitkän aikavälin kustannuksia moninkertaisesti verrattuna palkkakustannussäästöön.

3. Konetöiden ja ulkoalueiden hoidon vaarantuminen

- Toimeen kuuluu osavastuu traktorikuskina toimimisesta sisältäen muun muassa koneelliset lumityöt sekä hiekoitukset.
- Auraspäivystykseen osallistuminen.
- Vahtimestari-suntio tehtävänkuivissa ei ole vastaavaa konetyövelvoitetta, mikä jättäisi muun muassa talvikunnossapitoon kriittisen aukon.

4. Kustannusvaikutus: Ostopalveluiden tarpeen kasvu

- Tehtävänkuvauksen mukaiset "muut esimiehen määräämät tehtävät", kuten kalustehankinnat, pienten vikojen korjaukset ja materiaalikuljetukset, on tähän asti hoidettu sisäisesti.
- Tämän osaamisen vähentyessä moni pienikin tekninen työtehtävä (esim. hanan tiivisteen vaihto tai sähköinen vianhaku) vaatisi ulkopuolisen urakoitsijan tilaamista, jolloin pelkät käyntimaksut ja tuntiveloitukset ylittäisivät tavoitellun säästön.

Välitön johtopäätös:

Kiinteistöihin supistaminen tässä vaiheessa ei ole taloudellisesti perusteltua, sillä se johtaisi kiinteistöomaisuuden arvon alenemiseen ja pakottaisi kalliiden ostopalveluiden käyttöön.

5. Suntion tehtävät ja hautaustoimi

Vaikka eläköityvän työntekijän nimike on kiinteistötyöntekijä, hänen tehtävänkuvansa sisältää myös vahtimestarin ja suntion vastuita, jotka ovat välttämättömiä tilaisuuksien läpiviennille. Yhden vakanssin poistumisen vaikutus tiimin kykyyn vastata seurakunnan palvelutarpeeseen on huomattava, esimerkiksi Diakonian asiakkaiden muuttoavussa kiinteistötiimin apu tulevaisuudessa tulisi olemaan entistä rajoitetumpaa.

6. Hautausmaatoimen operatiivinen toimintakyky

- Tehtävänkuvauksen mukaan kiinteistötyöntekijä toimii osaltaan myös konemiehenä hautausmailla ja avustaa tarvittaessa urakoitsijaa haudan kaivuutöissä, hautakivien ja hautojen reunakivien siirroissa, oikaisuissa ja poistoissa.
- Hautaustoimi on seurakunnan lakisääteinen viranomaistehtävä, jonka häiriötön ja ammattimainen hoitaminen on turvattava kaikissa olosuhteissa. Toimen täyttämättä jättäminen aiheuttaisi hautaustoimeen osaamisvajeen, joka vaarantaisi tämän lakisääteisen veloitteen laadun ja toteutumisen.

7. Vaikutuksia työturvallisuuteen ja yksintyöskentelyn

- Monet tehtävät, kuten hautojen valmistelu ja kiinteistöjen tekniset huollot (esim. kirkkosalien valaisinhuollot), vaativat työturvallisuussyistä aina vähintään kaksi henkilöä.
- Hautausmaalla suoritettavissa kivitöissä on työturvallisuuden varmistamiseksi oltava aina kaksi työntekijää.
- Mommilan kirkon ja hautausmaan kesäaikaisessa ylläpidossa riittävän työturvallisuuden varmistamiseksi vakiintuneeksi käytännöksi on sovittu, että Mommilassa on aina kaksi työntekijää kerrallaan; yleensä kiinteistötyöntekijä ja kiertävä ruohonleikkaaja.
- **Lakisääteinen vastuu:** Työturvallisuuslaki edellyttää, että työnantaja rajoittaa yksintyöskentelyä tai varmistaa avunsaannin, jos työ on erityisen vaarallista tai tapahtuu eristyksissä (esim. Mommila).
- Vakanssin täyttämättä jättäminen pakottaisi joissakin tapauksissa työntekijät suoriutumaan em. tehtävistä yksin, mikä kasvattaisi tapaturmariskiä, tämä on vastoin työnantajan huolehtimisveloitetta.

8. Ikääntyvien työntekijöiden työssä jaksamisen edistäminen:

- Yli 55-vuotiaiden työntekijöiden työssä jatkamisen edistämiseksi tehty lakimuutos: Työturvallisuuslain pykälät 8, 19 ja 13:

Työnantajan yleinen huolehtimisvelvoite:

- Työnantajan pitää huolehtia työntekijän turvallisuudesta ja terveydestä työssä kaikin kohtuullisin keinoin.

Ikääntyvän työntekijän kannalta:

- Työnantajan pitää huomioida työntekijän henkilökohtaiset edellytykset (esim. ikä, toimintakyky).
- Työtä pitää tarvittaessa muokata turvallisemmaksi (ergonomia, työtahti, työvälineet)
- Työ ei saa aiheuttaa tarpeetonta kuormitusta tai terveystilaa.

9. Siivous- ja vahtimestaripalvelut

- Seurakunnalla ei ole erillisiä siivoojia, vaan nämä tehtävät on yhdistetty vahtimestari-suntio ja kiinteistötyöntekijän toimenkuviin.
- Yhden henkilön poistuminen tarkoittaisi suoraan siivouspinta-alan kasvua muille työntekijöille, mikä olisi pois varsinaisesta suntion ja vahtimestarin asiakaspalvelutyöstä.
- Käytännössä jo vahtimestari-suntion tehtävien jakautuminen kolmelta työntekijältä kahdelle aiheuttaisi sen, että viikonloppu työvuorot lisääntyisivät ja tämä heijastuisi suoraan arkipäivinä suoritettaviin tehtäviin esimerkiksi siivous- ja tilajärjestelyt (viikolle siirtyvät viikkolepopäivät).

Huoltomestarin yhteenveto ja esitys kirkkoneuvostolle

Kaikkien edellä esitettyjen faktojen perusteella huoltomestarin asiantuntija-arvio on seuraava:

Päätös jättää kiinteistötyöntekijän toimi täyttämättä perustuu virheelliseen olettamaan siitä, että tehtävät olisivat uudelleenjärjesteltävissä nykyisellä henkilöstöllä. Tehtävänkuvaukset osoittavat, että eläköityvällä työntekijällä on ainutlaatuista teknistä osaamista (LVI, konetyöt, ennakkohuolto jne.), jota vahtimestari-suntioilla ei ole.

Esitän, että:

1. **Rekrytointilupa:** Kiinteistötyöntekijän toimi täytetään vähintään 80 %:n mutta mieluummin 100% työajalla toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.
2. **Perehdytys:** Uusi työntekijä palkataan riittävän ajoissa (heti huhtikuun alusta), jotta laaja tehtäväkenttä ja kiinteistöjen erityispiirteet saadaan siirrettyä hallitusti eteenpäin.
3. **Vastuun kantaminen:** Mikäli neuvosto pysyy päätöksessään, on sen samalla hyväksyttävä tietoinen riski korjausvelan kasvusta, palvelutason laskusta ja työturvallisuusriskien lisääntymisestä.

Esimiehenä katson, että seurakunnan kokonaisetua ei palvele säästö, joka realisoituu välittömästi suurempina ostopalvelumaksuina ja kiinteistöjen arvon alenemisena.

Huoltomestari

Kari Jokelainen